

Östergötlands ornitologiska förening (ÖgOF) - navet i östgötsk fågelskådning!

Vi samlar fågelintresserade i Östergötland och verkar för naturvård och fågelskydd samt för ornitologisk forskning. Bevarande av biologisk mångfald med fokus på fåglar är en av våra huvuduppgifter, och vi vill också utveckla fågelskådningen i landskapet både kunskapsmässigt och socialt.

Föreningen är en regionalförening av BirdLife Sverige - Sveriges Ornitologiska Förening. Vår medlemstidning heter Vingspegeln och kommer ut fyra gånger om året. Medlemskap kostar 150:- per år eller 180:- för familj. Betalning görs till ÖgOF:s plusgiro 92 71 28-9. Tidningen Vingspegeln erhålls genom medlemskapet. Besök gärna vår hemsida www.ogof.se.

Naturvård i Mjölby kommun

I kommunens naturvårdsåtagande ingår bland annat att värna om utsatta arter, till exempel sånglärkan.

Arbetet innefattar också förvaltning av naturreservat, naturguidningar, information om natur och naturvärden, inventeringar, åtgärder för ökad tillgänglighet och rekreation i den tätortsnära naturen samt deltagande i utvecklingen av Mjölby som en attraktiv och hållbar stad.

Mer information finns på www.mjolby.se

Miljökontoret, Mjölby kommun, juni 2014
Telefon: 0142-850 00

Sånglärkan vår kommunfågel

Kommunfåglar är ett samarbetsprojekt mellan Östergötlands ornitologiska förening och länets kommuner. Syftet är att informera och öka intresset för i många fall hotade fågelarter och för biologisk mångfald. På sikt är meningen också att genomföra praktiska åtgärder som gynnar fågelarterna.

Sånglärkan - Mjölby kommunfågel

Få fåglar är väl så förknippade med vårens ankomst som sånglärkan. När de första drillarna hörs i skyn en vårdag i månadsskiftet februari - mars väcks frusna själar till nytt liv.

Foto: Magnus Bergvall

Sånglärkan (*Alauda arvensis*) är en gråbrun-spräcklig fågel med streckat bröst och vit buk. Hjässfjädrarna kan resas till en tydlig, trubbig tofs. Den något större än en gråsparv. Lärkan är ursprungligen en stäppfågel, som anpassat sig till de odlade fälten ”kulturstämpan”. Fågeln ses ofta på åkrar och längs med vägkanter, den springer på marken i vågrät ställning och trycker vid fara för att plötsligt flyga upp i ett snabbt men mjukt kast och retirera ett stycke rätt lågt över marken med fladdrande vingar och halvt utbredd sänkt stjärt. Därvid ses en ljusare vingbakkant och vita yttre stjärtpenor. Den sjunger i typisk sångflykt, en oavbruten lång sträcka av kvittrande och rullande toner varvid lärkan med fladdrande vingar står stilla i skyn. Den är då förbluffande svårupptäckt trots att dess sång dominerar nejden.

Sånglärkan föredrar öppna landskap och undviker kantzoner mot skog och bebyggelse. Arten häckar i hela landet utom i fjällkedjan. Övervintring sker främst i Västeuropa, men ibland också sydligaste Sverige. Återvänder tidigt, ofta först av alla flyttfåglar i februari – mars, innan all snö smält i Nordeuropa. Fåglarna lämnar Sverige i september till november.

Sånglärkan har det tufft

I Sverige har tre av fyra sånglärkor försvunnit under de senaste 35 åren, dels på grund av nedlagda jordbruk och dels på grund av det intensiva moderna jordbruksmetoderna. Sånglärkan, som söker sin föda på marken, vill ha variation i odlingslandskapet och inte alltför tät och hög vegetation. Utvecklingen har dock under de senaste decennierna inneburit att variationen blivit mindre och grödorna tätare och högre. Därför har sånglärkorna på de flesta håll fått ut för få ungar och populationen minskar från år till år.

Foto: Magnus Bergvall

Foto: Gunnar Myrhede

Så kan sånglärkan gynnas

Sånglärkan hotas både av att jordbruk läggs ner och av intensivt, storskaligt, modernt jordbruk. Sånglärkan behöver öppna landskap, den häckar gärna på mark som ligger i träda och i slättlandskap med gles vegetation.

En annan åtgärd som gynnar sånglärkan är så kallade lärkrutor. På en gård i England har man tredubblat antalet sånglärkor genom lärkrutorna. Rutorna skapas genom att lantbrukaren lyfter på såmaskinen under sådden, på så vis bildas en bar, osådd ruta på 16-20 m². De engelska studierna har visat att åkrar med lärkrutor ger 50 procent fler ungar än de åkrar som är brukade på konventionellt vis.

Utöver den uppenbara nytta som rutorna gör för sånglärkan, förmodas också att andra arter som tofsvipa, sädesärta, stenskvätta, buskskvätta, pilfink, gråsparv, gulsparv och ortolansparv också har glädje av dem.